

“...και οι όρκοι δόθηκαν για να αντέξουν”

Κίμων Ρηγόπουλος

**Μη βιάζεσαι να με αγοράσεις/θα πέσει κι άλλο η τιμή μου ή θα σε μάθω
εγώ πόσα απίδια βάζει ο σάκος/γιατί έχει πίσω η αχλάδα την ουρά;**

Δεν μπορούμε χωρίς αυτούς. Χωρίς τη μνήμη της κοινής μας αγωνιάς, των κοινών μας διαψεύσεων και της κοινής μας πίστης.

Μια ρήση που την διεκδικούν πολλοί πατέρες έλεγε: *κι αν δεν μπορέσεις ν' αλλάξεις τον κόσμο, φρόντισε τουλάχιστον να μη σ' αλλάξει αυτός*. Λόγια που όπλισαν με το ηθικό πλεονέκτημα τις μετεμφυλιακές γενιές της ηττημένης αριστεράς και έγραψαν με κόκκινη μελάνη συμπαθητική ένα: *Εμείς είμαστε άλλο πράγμα*, από άλλο υλικό φτιαγμένοι.

Στα χρόνια των διώξεων και του βίαιου φρονηματισμού που ακολούθησαν αυτός ήταν ο όρκος, το σύνθημα και το παρασύνθημα των καταραμένων. Με τη σχεδιασμένη ομαλοποίηση της μεταπολίτευσης πολλοί ορκισμένοι αυτομόλησαν στο *μια ζωή την έχουμε ή στο εν τη παλάμη και ούτω βοήσωμεν*. Η εξαγορά συνειδήσεων νομιμοποιήθηκε ως κανόνας και όχι ως εξαίρεση στα συναλλακτικά ήθη και η ζωή ακάθεκτη τραβούσε την... κατηφόρα. Όσοι αντιστάθηκαν σ' αυτή την «κατασκευασμένη νομοτέλεια» της προσφοράς και της ζήτησης, μπορούσαν ακόμα να ανταλλάσσουν μεταξύ τους εκείνο το παλιό σύνθημα, γιατί το μεγάλο ακροατήριο είχε εθιστεί ήδη στις τοξίνες του απενοχοποιημένου «*ρεαλισμού*».

Και μετά... δεν ήρθε ο έρωτας αλλά τα χρόνια της μνημονιακής χολέρας. Η δοκιμασία ανθρώπων και ιδεών απέκτησε μεγαλύτερο βαθμό δυσκολίας. Σε συνθήκες επιβεβλημένου κοινωνικού κανιβαλισμού τα *πρέπει* δοκιμάζονται εφ' όλης της ύλης και το φύλλο συκής το παρασύρει ο άνεμος. Όταν η ανάγκη της επιβίωσης χτυπάει κόκκινο, ο καιροσκοπισμός

γίνεται μια λέξη ντεμοντέ και από λέξη γίνεται τρόπος, ο μόνος τρόπος. Μια προσαρμογή στην αμειβόμενη υποτέλεια.

Ο ΣΥΡΙΖΑ υπήρξε γι' αυτό ο τέλειος καταλύτης και ο ιδανικός μετασχηματιστής της συνείδησης των ανθρώπων σε φτηνά ανταλλακτικά της οδού Φραντζή. Ανταλλακτικά για να σπρώξεις το σαραβαλάκι του σήμερα ως το αύριο με αμάξωμα τρακαρισμένο και μηχανή που χάνει λάδια και για ρεκτιφιέ ούτε λόγος.

Η απουσία λύσης προβλήθηκε ως μόνη λύση. Οι περισσότεροι από τους τελευταίους των Μοϊκανών «κουράστηκαν και γύρισαν στο σπίτι». Κλεισμένοι στο σκοτεινό δυαράκι τους δεν θέλουν πια να δουν ούτε ν' ακούσουν. Αισθάνονται σαν να τους ξέρασε η πραγματικότητα, που δεν τους έχει ανάγκη. Όμως εμείς τους έχουμε ανάγκη και δεν μπορούμε χωρίς αυτούς. Χωρίς τη μνήμη της κοινής μας αγωνίας, των κοινών μας διαψεύσεων και της κοινής μας πίστης. Τους έχουμε ανάγκη όχι για την παρηγοριά ενός μεγαλύτερου αθροίσματος -αραία αραία να φαινόμαστε καμιά σαρανταρέα- αλλά γιατί τους φέρουμε μέσα μας και η απουσία τους ακρωτηριάζει το μυαλό, το σώμα και την προσπάθειά μας.

Τώρα που οι καταχραστές των οσίων, οι δουλικοί Χατζηαβάτηδες, μοιράζονται τα πουρμπουάρ των «θεσμών» πίνοντας στην υγεία τους, μπορεί άραγε ν' αντέξει το:
...φρόντισε τουλάχιστον να μη σ' αλλάξει αυτός;

Ευσταθεί ακόμα αυτή η αμυντική παραίνεση που προϋποθέτει αποδέκτες με τη γνώση αυτού του κόσμου, με το όραμα ενός άλλου κόσμου, εκείνου που επιδιώκουν να επικρατήσει, αλλά οι συνθήκες δεν το επιτρέπουν προσώρας; Κι ένα σύνολο αρχών που μπορούν να τις επιστρατεύουν ακόμα και όταν φυσάει κόντρα; Μπορούμε ακόμα να «πολιορκήσουμε το κοίταζε τη δουλειά σου με την αγωνία μας»;

Η απάντηση είναι: ΝΑΙ. Δεν έχουμε το δικαίωμα να εσωτερικεύσουμε τη δυστοπία ως μοναδική κατάσταση πραγμάτων ούτε τον **ζόφο** ως **κισμέτ**. Ιδίως τώρα που ο βοριάς τα αρνάκια παγώνει, το δείγμα πρέπει να γίνει παράδειγμα. Πώς αλλιώς θα φτάσουμε στην άλλη όχθη κολυμπώντας «εντός του μέλλοντός μας»; Κάπως έτσι οι μικρές μας ιστορίες θα εκβάλουν στο ιστορικά αναγκαίο. Ναι, ξέρω, δεν φαίνεται στον ορίζοντα το ακρωτήριο της καλής ελπίδας -ούτε σαν ευφημισμός- και το πέλαγο είναι βαθύ. Ε, τότε θέλει σταθερές απλωτές. Ναι, ξέρω, δεν φτάνουν ως εδώ οι οδηγίες προς ναυτιλομένους. Όμως εκπέμπει ακόμα ο ασύρματος, δεν σκούριασαν ο πομπός, ο δέκτης και η κεραία **και οι όρκοι δόθηκαν για να αντέξουν.**

Πηγή: Το νέο, ανανεωμένο **ΠΡΙΝ**